

๑๖ เมษายน ๒๕๒๒

เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ

เรียน เวียงกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๓๐๑/ว.๓๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๒

ตามที่โยนยัมคิคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ในการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศขอให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่อง ดำเนินการ และในกรณีทางต่างประเทศได้ติดต่อตรงมาทางกระทรวงทบวงกรมอื่นใด ก็ให้กระทรวงทบวงกรมนั้น ส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการแทน ความแจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรายงาน ว่า กรมวิเทศสหการได้เสนอขอให้ทบวงคิ คณะรัฐมนตรีนี้ เพื่อการปฏิบัติงานของกรมวิเทศสหการและเพื่อความคล่องตัวของการทำงานที่จำเป็นต้อง อาศัยความร่วมมือจากต่างประเทศของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การทำความตกลงกับต่างประเทศตามโยนยัมคิคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๒ น่าจะ หมายความว่าเพียงการทำความตกลงแบบทวิภาคีกับต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการอยู่แล้ว ทุกกรณี เช่น ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการไทย - สหรัฐอเมริกา ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย - จีน ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย - เยอรมัน ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย - ฝรั่งเศส เป็นต้น

๒. การทำข้อตกลงโครงการ (Project Agreement) ข้อตกลงการบริหารโครงการ (Administrative Arrangement) บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) หนังสือ แลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือและมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ก. เป็นข้อตกลงโครงการที่มีข้อตกลงแบบทวิภาคีกับกระทรวงการต่างประเทศลงนามไว้แล้ว หรือเป็น ความตกลงกับองค์กร หรือสถาบันระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ แผนโคลัมโบ เป็นต้น

ข. เป็นการปฏิบัติงานประจำ และไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมายใด ๆ

ค. เป็นข้อตกลงโครงการที่ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการได้ให้ความ เห็นชอบด้วยแล้ว

ให้กรมวิเทศสหการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้สั่งราชการกรมวิเทศสหการสามารถลงนาม ในเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวได้ ตามโยนยัมคิคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๐ และวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑

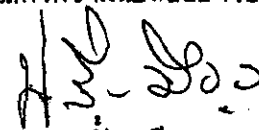
อนึ่ง ตามข้อเท็จจริงและหลักปฏิบัติในความสัมพันธ์กับต่างประเทศที่กรมวิเทศสหการดำเนินการ อยู่นั้น มีผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศร่วมอยู่ด้วยในทุกกรณีของการพิจารณา ทั้งคณะกรรมาธิการวิเทศสหการ (กกตส.) คณะอนุกรรมการพิจารณาแผนโครงการความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และคณะอนุกรรมการดำเนินการ พิจารณาจัดทุนการศึกษา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.....

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เกี่ยวกับการลงนามในข้อตกลงความช่วยเหลือจากต่างประเทศนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาทบวงมติ คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้กรมวิเทศสหการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้สั่งราชการกรมวิเทศสหการลงนามใน ความตกลงต่าง ๆ ได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๐ และเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑ และคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๑ มีมติอนุมัติในหลักการ ให้กรมวิเทศสหการลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากต่างประเทศทุกกรณี โดยให้เสนอเรื่องให้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์ลดารมภ์) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนาม จึงสมควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้กรม วิเทศสหการถือปฏิบัติต่อไปได้ตามที่เสนอ กับให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือปฏิบัติในกรณีท่านองเดียวกันนี้ด้วย จึงเรียนมายังมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง - สูง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง.

โทร. ๒๕๕๒๕๐

ที่ สร.๐๒๐๐/๖๕๕๕

3/11

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๑ เมษายน ๒๕๒๒

เรื่อง การศึกษาหาความตกลงกับต่างประเทศ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๐๐๑/๑๔๔๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๒

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๒
เกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาหาความตกลงกับต่างประเทศ เพื่อการปฏิบัติงานของกรมวิเทศสหการและเพื่อความ
คล่องตัวของการดำเนินงานที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากต่างประเทศของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ
ความแรงอยู่แล้วนั้น

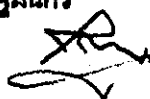
คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้
กรมวิเทศสหการถือปฏิบัติต่อไปได้ตามที่เสนอ กับให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือปฏิบัติในกรณีท่านของ
เดียวกันนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

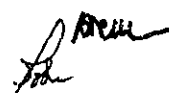
(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง.

โทร. ๒๕๑๒๒๕๐

๙ เมษายน ๒๕๒๒

เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๑/ว.๓๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๒/๔๒๖๖ ลงวันที่

๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๐

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๒/๔๓๒ ลงวันที่

๑๑ มกราคม ๒๕๒๑

๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๒/๖๓๒๐ ลงวันที่

๑๙ เมษายน ๒๕๒๑

๔. สำเนามบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ความว่า ที่ สร.๑๐๐๑/๑๖๖

ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๒

ตามที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๒ มีมติให้กระทรวง
ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ในการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศมอบให้กระทรวง
การต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ และในกรณีที่ทางต่างประเทศได้ติดต่อตรงมาทาง
กระทรวงทบวงกรมอื่นใด ก็ให้กระทรวงทบวงกรมนั้นส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณา
ดำเนินการแทน นั้น

บัดนี้ กรมวิเทศสหการเสนอขอให้ทบวงมติคณะรัฐมนตรีนี้เพื่อการปฏิบัติงานของ
กรมวิเทศสหการและเพื่อความคล่องตัวของการดำเนินงานที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก
ต่างประเทศของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การทำความตกลงกับต่างประเทศตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม
๒๕๒๒ น่าจะหมายความว่าเพียงการทำความตกลงแบบทั่วๆไปกับต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่าง -
ประเทศเป็นผู้ดำเนินการอยู่แล้วทุกกรณี เช่น ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ
ไทย - สหรัฐอเมริกา ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย - จีน
ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย - เยอรมัน ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทาง
วิชาการไทย - ฝรั่งเศส เป็นต้น

๒. การทำข้อตกลงโครงการ (Project Agreement) ข้อตกลงการบริหาร
โครงการ (Administrative Arrangement) บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of
Understanding) หนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ
และมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ก. เป็นข้อตกลงโครงการที่มีข้อตกลงแนบซึ่งกระทรวงการต่างประเทศลงนามไว้
แล้ว หรือเป็นความตกลงกับองค์การ หรือสถาบันระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ แผน
โคลัมโบ เป็นต้น

ข. เป็นการปฏิบัติงานประจำ และไม่ชักต่อบริเวณกฎหมายใดๆ

ค. เป็นข้อตกลงโครงการที่ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ
ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ให้กรมวิเทศสหการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้สั่งราชการกรมวิเทศสหการ
สามารถลงนามในเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๐
และวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑

อนึ่ง ตามข้อเท็จจริงและหลักปฏิบัติในความสัมพันธ์กับต่างประเทศที่กรมวิเทศสหการ
ดำเนินการอยู่นั้น มีผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศร่วมอยู่ด้วยในทุกกระทบของการพิจารณา ตั้งแต่
คณะกรรมการวิเทศสหการ (กกวส.) คณะอนุกรรมการพิจารณาแผนโครงการความช่วยเหลือจาก
ต่างประเทศ และคณะอนุกรรมการดำเนินการพิจารณาจัดทุนการศึกษา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เกี่ยวกับการลงนามในข้อตกลง
ความช่วยเหลือจากต่างประเทศนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยนำเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาขอความเห็นชอบของรัฐมนตรีที่อนุมัติให้กรมวิเทศสหการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้สั่งราชการ
กรมวิเทศสหการลงนามในความตกลงต่าง ๆ ได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อ
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๐ และเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑ และคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม
ปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๑ มีมติอนุมัติในหลักการให้กรมวิเทศสหการลงนามในข้อตกลง
เกี่ยวกับความช่วยเหลือจากต่างประเทศทุกกรณี โดยให้เสนอเรื่องให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร
หงส์สการมภ์) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนาม จึงสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
อีกครั้งหนึ่ง และให้นำเรียนท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์สการมภ์) พิจารณาแล้ว

/มีบัญชาเห็นชอบ

-6/11 3

- ๓ -

มีบัญชาเห็นชอบ และให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

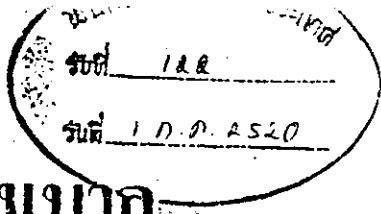
(นายวิชัย เกษสาคร)

รองปลัดสำนัก ฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๑๔๔, ๒๔๑๑๐๓

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รับที่ 335
วันที่ 1 เดือน 10 พ.ศ. 2520
เวลา 9.45 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนมาก

ที่ สร.๐๒๐๒/ ส.๒๖

มิถุนายน
กรกฎาคม ๒๕๒๐

เรื่อง หนังสือแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในรูปให้เปล่าของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเกษตรในเขตชลประทาน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๑๐๐๑/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๐

ตามที่ไต่เสนอเรื่อง หนังสือแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในรูปให้เปล่าของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเกษตรในเขตชลประทาน ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๐ ลงมติอนุมัติตามความเห็นของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้กรมวิเทศสหการทราบด้วย
ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องของทราบด้วยแล้ว.

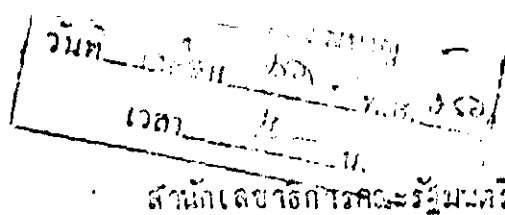
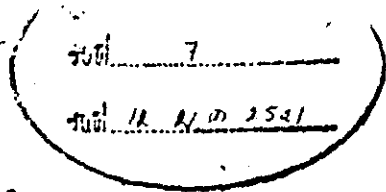
ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี.

โทร. ๒๔๑๒๒๐

8/11 8

ที่ สร.0202/472

// มกราคม 2521

ว.ว.
ก.ว.
๓๒๐

เรื่อง การลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลออสเตรเลียเกี่ยวกับ
โครงการพัฒนาชนบทไทย - ออสเตรเลีย ภาคใต้

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร.1001/5353 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2520

ตามที่ได้นำเสนอเรื่อง การลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาล
ออสเตรเลียเกี่ยวกับโครงการพัฒนาชนบทไทย - ออสเตรเลีย ภาคใต้ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
อนุมัติ รวม 2 ประการ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ความเห็นชอบและอนุมัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เสนอแล้ว เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2521

จึงเรียนมาเพื่อทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว และขอได้โปรดแจ้งให้
กรมวิเทศสหการทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพิบูลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2812220

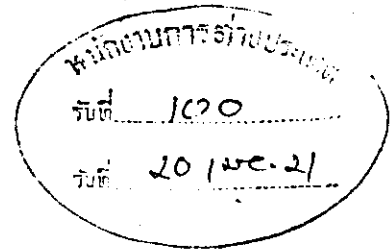
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
วันที่ 31/10/2561
วันที่ 31/10/2561 พ.ศ.
เวลา 11.00 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 9/11

ที่ สร.๐๒๐๒/๗๗๒๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง บันทึกที่ สร.๐๐๐๑/๑๗๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑
ได้ทราบดีว่า (Handwritten signature)

20/10/2561

ตามที่ให้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาพทพเกี่ยวกับการลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยน
การให้ความช่วยเหลือในรูปแบบให้เปล่าของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อจกัตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเกษตรในเขต
ชลประทาน และการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลออสเตรเลีย เกี่ยวกับการ
โครงการพัฒนาชนบทไทย - ออสเตรเลีย ภาคใต้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๐
และวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑ ลงมติอนุมัติหลักการ
ให้การวิเทศสหการลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากต่างประเทศทุกกรณี โดยให้เสนอ
เรื่องให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เท่งสุวรณ) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม
จึงเรียนมาเพื่อทราบ ไ้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพลั้ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๖๒๒๐

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี 10/11
วันที่ 5/11/66 เวลา 10.30

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ สร.๗๐๑/166 วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๑
เรื่อง

เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์ลดารมภ์)

ตามที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๑ มีมติให้กระทรวง
พวง กรม ต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ในการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศมอบให้กระทรวง
การต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ และในกรณีที่ทางต่างประเทศได้ติดต่อตรงมาทาง
กระทรวงพวงกรมอื่นใด ก็ให้กระทรวงพวงกรมนั้นส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณา
ดำเนินการแทน นั้น

บัดนี้ กรมวิเทศสหการเสนอขอให้ทบวณมติคณะรัฐมนตรีนี้เพื่อการปฏิบัติงานของ
กรมวิเทศสหการและเพื่อความคล่องตัวของการทำงานที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก
ต่างประเทศของกระทรวง พวง กรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การทำความตกลงกับต่างประเทศตามนิยามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม
๒๕๑๑ น่าจะหมายความว่าเพียงการทำความตกลงแบบทวิภาคีกับต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่าง-
ประเทศเป็นผู้ดำเนินการอยู่แล้วทุกกรณี เช่น ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและ
วิชาการไทย-สหรัฐอเมริกา, ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย-
จีน, ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย-เยอรมัน, ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ
ทางวิชาการไทย-ฝรั่งเศส เป็นต้น

๒. การทำข้อตกลงโครงการ (Project Agreement) ข้อตกลงการบริหาร
โครงการ (Administrative Arrangement) บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of
Understanding) หนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ
และมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ก. เป็นข้อตกลงโครงการที่มีข้อตกลงแบบพหุภาคีซึ่งกระทรวงการต่างประเทศลงนาม
ไว้แล้ว หรือเป็นความตกลงกับองค์การ หรือสถาบันระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ
แอมโคลัมโบ เป็นต้น

/ช. เป็นการปฏิบัติ

